

§ 10

Äldreboendeplanering i region Västerort 2017, 2018-2019 med utblick mot 2030/40

Beslut

Stadsdelsnämnden godkänner reviderad äldreboendeplan för region Västerort avseende den del som berör Spånga-Tensta stadsdelsnämnd.

Ärendet

De förvaltningar som ingår i region Västerort har i samarbete tagit fram en plan för boende för äldre. Äldreboendeplanen innehåller en inventering av befintliga servicehuslägenheter och platser i vård- och omsorgsboende, samt en bedömning av framtida behov i förhållande till de befintliga platser och inriktningar som finns i regionen. Boendeplaneringen bygger på SWECO:s framskrivning av äldreomsorgsbehovet i Stockholms stad under perioden 2016-2040. Region Västerorts samlade bedömning är att utbudet av vård- och omsorgsboende inom regionen kan tillgodose behovet under de närmaste åren.

Spånga-Tenstas stadsdelsförvaltning hade redovisat ärendet i ett tjänsteutlåtande från den 7 februari 2016.

Dnr 1.1-95/2016

Förslag till beslut

Ordföranden Awad Hersi m.fl. (MP), Anna Jonazon m.fl. (S), Rashid Mohamed (V) föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom förvaltningens förslag.

Ledamoten Bengt Porseby (L) lade fram ett eget förslag till beslut och föreslog att nämnden skulle ställa sig bakom det.

Beslutsgång

Ordföranden ställde förslagen mot varandra och fann att nämnden hade beslutat att anta MP+S+V:s förslag.

Reservation

Reservation anmäldes av ledamoten Bengt Porseby (L) till förmån för eget förslag.

”Förslag till beslut

1. Att delvis godkänna förvaltningens förslag till beslut.
2. Att anföra följande:

För Liberalerna är det viktigt att värna en god tillgång till olika former av äldreboenden som speglar de äldres olika behov och önskemål. Att ge alla möjlighet att få komma till ett bra och tryggt boende kommer att kräva höjda ambitioner. Även om antalet äldre i behov av äldreboende förväntas minska något under de kommande åren kommer Stockholms stad på sikt att stå inför stora utmaningar när det gäller att tillhandahålla äldreboende. Fram till 2040 kommer antalet 80+ mer än fördubblas. Det ställer krav på att agera i tid.

Det är uppenbart att det förmodligen behövs fler boendeplatser redan idag. Det finns en relativt lång kö till vård- och omsorgsboenden, inte minst vad gäller demensinriktning, där också de boende bor längre tid. De 140 personerna i kö kan jämföras med de 13 lediga platserna som finns.

Samtidigt är det många boenden som måste hålla stängt för ombyggnad eller som på grund av ombyggnad får ett minskat antal platser. Och det tycks inte som att det finns något alternativ till Skolörtens vård- och omsorgsboende planerat om det är så att det boendet avvecklas.

Det behövs fler äldreboendeplatser, inte färre. I dagsläget framstår det inte som att majoriteten har de politiska lösningarna för att komma till rätta med detta. När fastigheter behöver renoveras eller byggas om för att klara Arbetsmiljöverkets krav och andra problem väljer majoriteten påfallande ofta en defensiv väg, där boenden omvandlas eller krymps utan att alternativ tillhandahålls. Vi måste vara klara över den mänskliga kostnaden som uppstår när människor måste tillbringa en allt skröpligare ålderdom hemma och isolerade.

Förvaltningarna anför: ”Det behöver skapas alternativ för de äldre som önskar och behöver ett mer tillgängligt boende. Sannolikt kommer det att finnas behov av en fortsatt utveckling av seniorboende och trygghetsboende i olika upplåtelseformer som ett komplement för de personer som inte är i behov av heldygnsomsorg.”

Det är lätt att instämna i behovet. Dock erbjuder inte senior- eller trygghetsboende den trygghet och servicenivå som krävs för att vara ett bra komplement till ordinärt boende. Liberalerna ser istället att servicehusen är en bra boendeform för äldre som behöver hjälp i vardagen men som inte är så sjuka att de måste bo på ett boende med heldygnsomsorg. Om man får komma till servicehus tidigt kan man klara sig längre utan att behöva flytta vidare till vård- och omsorgsboende, enligt forskning från Äldrecentrum.

Därför måste servicehusen värnas som ett alternativ för de äldre som inte är i behov av heldygnsomsorg. Det är viktigt att befintliga servicehus bevaras och utvecklas för att möta dagens och framtidens krav, istället för att avvecklas. Den minskade efterfrågan kan inte tas till intäkt för att avveckla servicehusen. Vi måste se till att servicehuset Elinsborg 7 i Tensta inte läggs ner, utan en genomgripande utredning och vilka åtgärder som behöver vidtas för att omplanera lokaler till annan tillfällig verksamhet. Detta för att säkerställa en framtida tillgänglighet. Efterfrågan måste ses i relation till den allt strängare biståndsbedömningen. Om alla äldre som så önskar också skulle beviljas plats på servicehus skulle efterfrågan överstiga tillgången. Liberalerna föreslår att alla över 85 år som så vill beviljas plats på servicehus. Äldreboendeplaneringen sker, som förvaltningen anför, i grunden utifrån politiska beslut om riktlinjer och biståndsbedömning. Från och med 1 juli 2015 gäller nya riktlinjer som tydliggör att ålder, otrygghet och ensamhet ska tillmätas ökad vikt vid biståndsbedömning av äldreboende. Det framgår inte ur ärendet hur dessa riktlinjer har påverkat planeringen, om alls. Med tanke på den breda politiska enighet i vilken ändringarna antogs av kommunfullmäktige vill vi inskräpa vikten av att dessa förändringar faktiskt också återspeglas i stadsdelsnämndernas biståndsbedömning, och att stadsdelsnämnden därför har en beredskap för att hantera en eventuell ökning av beviljade insatser utifrån de riktlinjer som är gällande och som stadsdelarna har att förhålla sig till. Det är oroväckande att de nya riktlinjerna än så länge inte tycks ha gett någon effekt. Beredskapen för förändringar i efterfrågan gäller även en eventuellt ökad efterfrågan på boende som kan bli resultatet av stoppet för anhörig- och objektsanställningar inom hemtjänsten.